

Alte Drucke

**DE MEMORIA REPARANDA, || AVGENDA SER-VANDAQVE
LIBER || VNVS. || DE LOCALI VEL ARtificiosa Memoria ||
Liber alter. ||**

Grataroli, Guglielmo

Romae, 1558

Caput quintum, nonnulla probatiora selectaque medica remedia composita
continet seruantia multumque augen tia memoriam.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150925

• mni assumpta, vel myrobalanus cepulus conditus sumptus in aurora vel horis 4. ante cibum benéque mansus semel in hebdomada memoriam restaurant ab humido læsam præsertim. ita passulæ, &c.

Zingiber conditum bis aut ter in hebdomada ad quantitatem aulanæ vel parvæ castanæ sumere in mane stomacho vacuo, proderit; itidem diambar cōfectio facit.

*Caput quintum, nonnulla probatiora selectaque
medica remedia composita continet
servantia multumque augen
tia memoriam.*

ANtidotum mirabiliter confrensens memoriæ, lethargiæque vel obliuioni; ventriculum confor

tat & omnia debilitata membra ex *phleg-*
mate & frigore.

Rec. zingiberis, galange, masti-
cis, cīmini, origani ana drach. 6. nu-
cis moschatae, calami aromatici, af-
sari, carpesiorum, idest cubeba-
rum, ligni aloës, maceris, seminis
apii, ammeos ana drach. 2. thuris al-
bi, garyophyllorum, cardamomi,
zedoariae, piretri, castorei, piperis
lōgi & nigri, costi, cyprei ana dra-
3. mentae siccae vnc. med. terātur &
puluerizentur omnia, ac cum peni-
diarum & mellis despumati quan-
titate sufficiēti fiat Eclegma. Cuius
modi vsus, vt reliquorū sit, prae-
sertim tempore frigido vel non ca-
lido multum, & per interualla.

Pomum odorandum pro me-
moriam; Rec. radicū iridis drac. i.

medi. seminis fesceli id est fileris
montani, stichados ana drach. 2. nu
cis moschatae drach. med. mentae
drac. 1. ambari (vulgo ambræ) thu
ris, calamenti, styracis, ligni aloës
ana drach. med. ladanii quantū suf
ficit, fiat pomū secundum artem.

Probatissimum experimentum
ad ingenium & memoriam, quod
ferunt esse Aristotelis. Reci. vrsi
pinguedinem quam habet in hu
mero seu spatula dextra, eamq; re
pone in vesica ipsius vrsi simul cū
cuius vrina, & simul stent octo die
bus; tū extrahe, & accipe succum
forminij siue schlareæ domesticæ,
Eufragiæ, verbenæ, buglossi, phu
seu Valerianæ, aloës, omniū æqua
liter, & simul misce cum prædicta
pinguedine super ignem cum li
gnea

gnea spatula a gitādo, quoad fiat
vnguentum spissum, ex quo cum
volueris accipe quantitatem par-
uæ fabæ & vnge frontem & tem-
pora fricando aliquantisper, & au-
dita recordaberis.

Lixiuium ad confortandum ca-
put & memoriam. Reci. hederam
muralem, rosmarinum, laurum, sti-
chadem, marrubium, & bulliāt in
lixiuio, quo caput laua. idem ferè
operātur cupressi nuces, frequen-
ti vsu.

Optimum remedium aliud, sed
longè difficilius paratu. Rec. flo-
rum citrullorū siccorum, buglos-
si, rosmarini ana drach. 2. chamæ-
meli, violarum, rosarū ana drac.
1. med. seseli drach. 2. seminis viti-
cis, rutæ campestris ana scrup. 4.

D

foliorum lauri viridium, maiora-
næ, stichadis, saluix, florum sam-
buci, artimisiæ ana drach. 3. con-
tundantur optime & infundantur
in lib. 3. aquæ vitæ optimæ & vnc.
6. aceti albi scyllitici fortissimi, ac
simul quiescant duobus diebus in
vase vitreo bene cooperto, & po-
stea destilla ad cineres cum suaui
igne; deinde. Reci. olei de terebin-
tina destillati vnc. 8. prædictæ a-
quæ destillatæ vnc. 24. loco olei
de becn potes accipere olei destil-
lati de adipe vrsino, sed melius si
de utroq; acceperis partem me-
diam; si vero neutrum repereris;
Recip. oleum sambucinum; adde
prædictis rebus capillos hominis
bene adustos, nam à proprietate
euiigare faciunt & excitāt lethar

gicos ; misceantur & destillentur
in vase vitreo vsque ad extractio-
nem totius aquæ, & aquam ipsam
seorsum serua; Deinde, Recipe eu-
forbii drach. 4. piperis longi dra.
3. med. cumini drach. 3. thuris ma-
sculi clari vnc. 2. & drach. 2. ma-
sticis, myrrhæ electæ ana vnc. 1.
anacardorum bene contusorū vn-
ci. 1. drach. 2. carpobalsami dra.
4. pulpæ castorei drach. med. my-
robalanorum empeliticorū drac.
4. med. opopanacis vnc. 3. serici
crudi minutimque incisi drach. 1.
med. costi, radicū peoniæ femi-
næ, Cyperi electi ana scrup. 4. la-
dani drach. 3. sanguinis draconis
id est gummi ita ob similitudinem
dicti drachm 2. med. bdellii clari
drach. 6. puluerizanda puluerizen

tur optime, & omnia infundātur ī
prædicto oleo toto, & sic quiescāt
in balneo temperato, simul in va-
se vitreo bene obturato diebus 5.
sed singulo die arundine sicca cō-
moucantur miscendo, postea co-
lentur & optime exprimātur cum
panno rudi prius infuso in aqua
& bene expresso; Et oleum postea
taliter expressum destilletur, vel
fiat sicut in destillatione olei de la-
dano fit. videlicet, primo incipe
cum igne carbonum leui ad for-
nacem, donec leuiter ebulliendo
incipiat communiter destillare, de
inde procede cum leui & pauca
flamma & quandoque interpola-
ta, donec liquidum & subtile desti-
letur quasi totū ex appositis oleis,
id quòd scire poteris ex visu, sed

melius ex pondere olei destillati ;
 postea procede cum igne carbonum
 mediocri, omittendo omnino
 flammam; & destillatum scruetur
 in vase vitreo bene clauso ; De-
 mum. Reci. galliæ muschatae, ga-
 ryophyllorum, macis, cubeba-
 rum, nucum moschatarum, carda-
 momi ana scrupu. 4. spicæ, cala-
 mi aromatici, corticum citri exte-
 riorum ana scru. 2. ligni aloës bo-
 ni drachm. 2. media ambari electi
 drach. 3. med. moschi optimi dra.
 1. med. puluerizentur omnia sub-
 tiliter & misceantur cum toto præ-
 dicto oleo destillato, sicque simul
 quiescant duobus vel tribus die-
 bus in calore temperato, & postea
 iterum destillentur arte sua, & ad
 subtilem substantiam reducantur,

seruenturque in vase vitreo forti bene clauso cum cera, & est optimum. Utendi modus talis est, vt prius si oportet facta purgatione totius vel capitis, co vtaris incipiendo mense nouembri per dies quingenta continuos, postea semel omnibus octo diebus, postea solū quando vis memorari, capiēdo illud in sero præcedenti, ante mane quo vis recitare vel cōcionari.

Vnguentum ad idem. Reci. adipis vrsi, capi, gallinæ, vaccæ & gūmi hederæ ana pondus æquale, omniaque alembico vitreo destilla suaui igne, quo olco vnge tempora & pulsus manuum ter in hebdomada, & rem optimam senties.

Vnguentum quo tempora vnge mediocriter in tempore frigi-

do tantummodo. Rec. talpæ pinguedinē, vrsi, mustelæ castoreiqz ana, succi betonice & roris marini ana; ex omnibus confice vnguentum, quo utebatur, vt fertur Arist.

Vt profundè memoria teneas & perpetuo, vtque velociter apprehendas; hoc vsi sunt multi magni viri. Reci. radicū linguæ bouinæ, radicū valerianæ, ana vñ. 4. radicū rutæ vñc. 2. fac inde pulueres subtilissimos; Postea Recip. succū eufrasiæ, schilareæ siue orminii, verbenæque ana vñc. 4. coletur bene succus per pannum, postea misce succos simul, & pulueres simul, ambo tamen separatim, postea Rec. medullam anacardiorum vñc. 1. pondere, & fac puluerem vt supra. Item Recip. linguæ

auis id est semen fraxini & fac pul-
uerem subtilissimū, postea misce
omnia prædicta simul scilicet suc-
cos & pulueres, & accipe sartagi-
nem terream vitreatam, & pone
ad ignē, intusque pone ex vrsi pin-
guedine, & funde seu liquefac pau-
latim, & intus proiice dictos pul-
ueres cū succis miscendo semper,
apponendo de dicta pinguedine
quousque fiat vnguentum subtilis-
simum, quo unge tempora & par-
tem memoriæ & frōtem & verticis
partem versus nucham, hocque
ter vel quater in anno facies, & cō-
tinuabis sic vngendo etiam prout
magis aut minus oportebit, hoc
enim in virtute excedit superstitio-
sam artem Notoriam.

Ad idē Rec. octo calices aquæ

communis, foliorum hederæ, stichadis ana lib. i. med. ponantur simul in aqua ad bulliendum ferè ad consumptionem aquæ, postea coletur benèque exprimatur, & intus pone modicum terebentinæ lotæ cum rosacea, postea caput laua cum bono lixiuio, & post exiccationem, unge cum prædicto liquore tempora & occiput.

Pomum odoriferum ad conformationem cerebri frigidi, Reci. ladanii, ligni aloës, styracis, ana dra. i. garyophyllorū, nucis moschatæ, seminis ozimi ana drach. med. cum aqua rosacea in qua nonnihil moschi & ambari dissolutū sit, fiat pomum.

Ad habendam profundam memoriam, uel si quis eam ex debili

tate aut infirmitate amisisset; va-
let etiam vertigini. Recip. roris ma-
rini id est libanotidis, boraginis,
chamæmeli, violarum, rosarū ana-
vnc. i. stichadis, foliorū lauri, ma-
ioranæ, saluiæ ana vn. 2. omnia in-
cide & pone ī optimo uino, & post
diem destilla per alembicum ui-
treum aut uitreatū, & destillatum
serua, in quo pone terebentinæ o-
doratæ lib. i. thuris albi vnc. 8. ma-
sticis mirrhæ, bdelij, anacardorū
ana vn. 4. omnia tere & dimitte sic
stare per dies quinque cum destil-
latione cooperta, postea destilla
in tantū cum igne fortiori donec
ex eis oleum habeas, quod serua
bene clausum in ampulla uitrea
bene cum cera & pergameno ob-
turata. modus usus talis est, Rec.

ex eo quantum caperet cortex a-
uellanæ per os, & unge etiam par-
tes memoriæ, scilicet occiput &
quasuis partes iam dictas, opti-
mum experies.

Possem hic plura etiam utilia
remedia aggregare, sed hæc suf-
ficient, & uiam struent aliis pro oc-
casionē parandis; nam breuitati
studui, & meliora ex bonis se legi,
nec penes me, ut nec Christianum
decet, latere uolui, plura & non
spernenda reperiet quicumque a-
pud Antonium Fumanellum medi-
cum Veronensem in opere suo de
cōpositione medicamentorū, &c.
quod impressū est Venetiis apud
Hier. Scotum anno 1548. in forma
octaua. de memoria agit charta
2. sed receptas, ut uocant, tantum

describit; hic ea non transcripsi,
ne actum agerem, quamuis meis
aliqua ex parte consonent illius
nonnulla. eligat quisque quod sibi
conueniens sit; & qui nescit, me-
dicum consulat doctum, memine-
ritq; nihil sine labore fieri aut pa-
rari dignum laude. nam omnia
proposuit labori Deus; nec sunt
spernenda media illi, qui finē asse-
qui desiderat; cum nec iuxta phy-
sicos, ex extremo ad extremū per-
ueniatur sine medio conueniente.

*Caput sextum philosophica consilia, canones, et
reminiscentiæ præcepta narrabit,*

VT Aristoteli placet, duo sunt
memorationis actus, memo-
ria scilicet & reminiscentia; quan